

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Mf.V.30.023/2025/5.

A felperes: Felperes1

(cím21)

A felperes képviselője: Dr. Sütő László Ügyvédi Iroda

(ügyintéző: dr. Sütő László ügyvéd;

cím17)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője: Dr. Szijj Ferenc ügyvéd

(Cím20.)

A per tárgya: Kártérítés

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék, 54.M.70.023/2023/102.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 104.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a keresetet elutasítja.

Az ítéltábla kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.007.186 (kettőmillió-hétezeregyszázyolcvanhat) forint elsőfokú perköltséget és 725.331 (hétszázhuszonötezer-háromszázharmincegy) forint másodfokú perköltséget.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára a Tatabányai Törvényszék előirányzatfelhasználási keretszámlájára a gazdasági hivatal felhívásában megjelölt módon 67.254 (hatvanhétezer-kettőszázötvennégy) forint állam által előlegezett költséget.

A feljegyzett 1.200.000 (egymillió-kettőszázezer) forint elsőfokú és 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint másodfokú illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint az alperes, mint közalkalmazott és a felperes jogelődje, mint költségvetési szerv munkáltató között közalkalmazotti jogviszony jött létre, melynek keretében alperes 2005. január 1. napjától kezdődően a Edzőtábor1, mint olimpiai központ költségvetési szerv vezetőjeként a Edzőtábor1 létesítményei kezelésére kapott megbízást a felperes által és ennek keretében az üzemeltetéssel, hasznosítással kapcsolatos kötelezettségvállalási jogot gyakorolta.

[2] Az alperes ellen 2008-ban a Megyei Rendőr-főkapitányság üzletszerűen elkövetett vesztegetés, hűtlen kezelés, sikkasztás, csalás és egyéb bűncselekmények elkövetésének alapos gyanúja miatt büntető eljárást indított.

[3] A nyomozás során a Nemzeti Sportközpontok (NSK) jogelődje a Nemzeti Utánpótlásinevelési és Sportszolgáltató Intézet (NUSI) jogi képviselője (ügyvéd1 ügyvéd) útján 2009. január 16. napján polgári jogi igényét – tekintettel arra, hogy a nyomozás e kezdeti szakaszában az okozott kár összegét nem tudták pontosan megjelölni – akként jelentette be, hogy az összecszerűség tekintetében jogfenntartással él és annak pontosítását a részükre megtartott iratismertetést követő időben jelölte meg.

[4] A nyomozó hatóság 2010. február 25. napján kelt irattal értesítette a sértett jogi képviselőjét ügyvéd1 ügyvédet a nyomozás befejezéséről és arról, hogy a nyomozás során keletkezett iratokat a Megyei Rendőr Főkapitányság hivatali helyiségében 2010. március 8. napján 9 órai kezdettel megtekintheti.-A sértett képviselője az iratismertetésen nem vett részt.

[5] A Tatabányai Törvényszék 2017. július 18. napján kelt 4.B.228/2010/148. számú ítéletével alperest bűnösnek mondta ki 5 rendbeli – melyből 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett – vesztegetés elfogadása büntetében, folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés büntetében, folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében, felbujtóként elkövetett csalás büntetében, hamis tanúzásra felhívás büntetében. Az elsőfokon eljáró bíróság kötelezte

alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül kártérítés címén fizessen meg a Nemzeti Sportközpontok magánfél részére 33.355.000 forintot.

[6] A fellebbezés folytán eljáró Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2018. január 10. napján kelt Bf.III.110/2017/6. számú ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokon eljáró bíróság ítéletét akként, hogy az alperes terhére megállapított csalási cselekmény Btk. szerinti jogalapját módosította. Az alperes büntetését enyhítette. A Nemzeti Sportközpontok magánfél polgári jogi igényét egyéb törvényes útra utasította.

[7] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a rendelkezésre álló bizonyítási anyagból megállapítható, hogy a nyomozás során a Nemzeti Sportközpontok (NSK) jogelődje a Nemzeti Utánpótlás-nevelési és Sportszolgáltató Intézet (NUSI) jogi képviselője (ügyvéd1 ügyvéd) útján 2009. január 16. napján polgári jogi igényét – tekintettel arra, hogy a nyomozás e kezdeti szakaszában az okozott kár összegét nem tudták pontosan megjelölni – akként jelentette be, hogy az összecszerűség tekintetében jogfenntartással élt és annak pontosítását a részükre megtartott iratismertetést követő időben jelölte meg. A nyomozó hatóság értesítette a sértett jogi képviselőjét a nyomozás befejezéséről és arról, hogy a nyomozás során keletkezett iratokat 2010. március 8. napján 9 órai kezdettel megtekintheti. A rendelkezésre álló nyomozati iratok tanúsága szerint a sértett az iratismertetésen nem vett részt, kártérítési igényét semmilyen módon nem összecszerűsítette.

[8] A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában kitért arra is, hogy az elsőfokú bírósági eljárás során a sértett több alkalommal is képviseltette magát a tárgyalásokon, a bejelentett polgári jogi igényét azonban semmilyen módon nem konkretizálta. Arra vonatkozó adat, hogy a sértett jogainak védelme érdekében bármilyen okból ne lett volna képes, nem merült fel, ekként az ügyész polgári jogi igény előterjesztésére jelen eljárásban nem volt jogosult. Az elsőfokú eljárás befejezésének időpontjában – 2017. július 18. napján – hatályos a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 121. § (1) bekezdése e) pontja értelmében a keresetlevélben fel kell tüntetni a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet. A Pp. 124. § (2) bekezdése a) pontja szerint a bíróság a keresetlevelet – hiánypótlási felhívás kiadását mellőzve – idézés kibocsátása nélkül elutasítja, ha a jogi képviselővel eljáró fél keresetlevele nem tartalmazza a 121. § (1) bekezdésében foglaltakat. A törvény főszabályként rögzíti, hogy ha a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatos eljárási kérdésről külön nem rendelkezik, a polgári eljárás szabályait kell alkalmazni, feltéve, hogy azok a büntetőeljárás jellegével nem ellentétesek. Az adhéziós eljárás jellegéből fakad, hogy a bíróság a magánfél nyilatkozatához kötött, azaz arra irányuló kifejezett kérelem hiányában kártérítés vagy kamat megítélése hivatalból nem lehetséges. Fentiek alapján az ítéltábla a Nemzeti Sportközpontok magánfél polgári jogi igényének érvényesítését az 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 335. § (1) bekezdése második mondatának III. fordulata alapján – mivel az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását kizáró körülmény merült fel – egyéb törvényes útra utasította.

[9] Az alperes a Tatabányai Törvényszék 4.B.228/20210/148. számú ítéletének 5-10. tényállási pontokban írt cselekményeivel összesen 31.428.500 forint kárt okozott felperesnek.

[10] A jogerős ítéletet felperes 2018. február 13. napján vette át.

[11] Az alperes jogviszonya 2009. május 31. napján szűnt meg lemondással. Az alperes peres eljárással érintett jogviszonyból származó távolléti díja 452.500 forint volt a jogviszony megszűnésének időpontjában.

[12] Az alperes a felperes igényét nem térítette meg, ezért a felperes 2022. február 21. napján az alperessel szemben fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő. közjegyzői helységli közjegyző 1078/Ü/30231/2022/3. ügyszámon fizetési meghagyást bocsátott ki alperessel szemben, majd 2022. március 23. napján 11078/Ü/30231/2022/5. számú végzésével tájékoztatta a felperest, hogy az alperes ellentmondása folytán a fizetési meghagyásos eljárás perré alakult.

[13] A felperes módosított kereseti kérelmében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest, mint munkavállalót a felperes, mint munkáltató részére bűncselekménnyel okozott 31.609.239 forint teljes kár megtérítésére, valamint fenti összeg után 2018. január 10. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes késedelmi kamat megfizetésére, továbbá kérte alperes perköltségben való marasztalását.

[14] Felperes kiemelte, hogy alperes az edzőtábor vezetőjeként a rá irányadó vagyonkezelési szabályok megszegésével, bűncselekménnyel okozott kárt a munkáltató részére, mely a büntetőeljárásban tényállásként ésösszecszerűségében is jogerős ítélettel megállapításra került.

[15] A kárigény összegét az alperes ellen indított büntető ügyben a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.III.110/2017/6. számú ítéletével részben megváltoztatott és jóváhagyott, 2018. január 10-én jogerőssé vált Tatabányai Törvényszék 4.B.228/2010/148. számú ítélete állapította meg.

[16] A kereseti kérelem jogalapját felperes elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:519. §-a szerint a bűncselekménnyel szándékosan okozott kár megtérítésére alapította, az eljárás során elsődleges kérelmét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) megjelölésével módosította. Másodlagosan a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 2. § (1) és (3) bekezdés a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: r.Mt). 166. § (1) és (2), 168 § és 169. § (1) bekezdés rendelkezéseire alapította.

[17] Az alperes ellenkérelmében felperes elsődleges és másodlagos kereseti kérelmének elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte.

[18] Az alperes ellenkérelmében kiemelte, a felperes által érvényesített követelések alapjául szolgáló jogviszony, valamint a felperes által hivatkozott károkozó magatartások 2005. január hónaptól kezdődően 2008. szeptember 11. napjáig álltak fenn, a felperes által hivatkozott károkozás ezen időintervallumban történt, ezért jelen ügyben az akkor hatályos Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény rendelkezései irányadók.

[19] Alperes elsődlegesen elévülésre alapítottan kérte a kereset elutasítását. Arra hivatkozott, hogy a r.Ptk. 360. § (4) bekezdése alapján az r.Ptk. 324. § (1) bekezdésében

rögzített öt éves elévülési idő jelen ügyben nem hosszabbodik meg, ugyanis a büntető ítélet szerinti bűncselekmény büntetési tételének felső határa is öt év. Az r.Mt. 11. §-a a bűncselekménnyel okozott kárért fennálló felelősség elévülési idejével kapcsolatban az r.Ptk. rendelkezéseivel lényegében megegyező rendelkezéseket tartalmaz, így a felperes másodlagos keresetével kapcsolatos elévülési idő szintén öt év. Felperes másodlagos kereseti kérelme vonatkozásában is fenntartotta azt, hogy felperes r.Mt-n alapuló jogalapon érvényesített követelése is elévült.

[20] Hivatkozott továbbá arra, hogy az irányadó bírósági gyakorlat szerint az elévülés addig az időpontig nyugszik, amíg a károsult az elkövető személyéről és a kár bekövetkezéséről tudomást nem szerez. A kár megtérítése iránti igény elévülése nem nyugszik csupán amiatt, mert az elkövetővel szemben büntetőeljárás van folyamatban, ha az elkövető személyének és a kár ismeretének hiánya nem akadályozza a károsultat a kárigény érvényesítésében.

[21] Az alperes kiemelte, az elkövető személyéről és a kár bekövetkezésének tényéről, valamint a kár összegéről felperes 2010. március 08. napján tudomást szerezhetett volna, így ez az az időpont ameddig az elévülés nyugodott. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bírósági eljárás során a sértett több alkalommal is képviseltette magát a tárgyalásokon, a bejelentett polgári jogi igényét azonban semmilyen módon nem konkretizálta. Mivel felperes kizárólag 2022. február 16. napján nyújtott be fizetési meghagyást, szabályszerűen kizárólag ezzel érvényesítette követelését, ezért az elévülés nyugvásának figyelembevételével is elkésett az igénye érvényesítéssel a felperes teljes követelése, ugyanis az elévülés nyugvásának figyelembevételével a legutolsó cselekmény vonatkozásában 2013. szeptember 11. napján elévült.

[22] Felperes másodlagos keresetével kapcsolatban az érvelést az alperes azzal tartotta fenn, hogy ahol fentiekben az r.Ptk. szerint egy éves időtartamra hivatkozott, ott az r.Mt. alapján hat hónapos időtartammal szükséges számolni. Álláspontja szerint a nyugvás végső időpontja legfeljebb a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság ítéletének felperes részére történő kézbesítése lehet. A jogerős ítéletet felperes 2018. február 13. napján vette át, így a követelés 2018. február 13. napjáig nyugodott, úgy az r.Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján 2019. február 13. napjáig érvényesíthette volna felperes a követelését.

[23] Alperes álláspontja szerint olyan cselekmény, mely az elévülést megszakította nem történt.

[24] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 31.408.500 forint kártérítést, valamint ezen összegnek 2018. január 10. napjától a kifizetés napjáig számított törvényes mértékű késedelmi kamatát, továbbá 1.442.507 forint perköltséget, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 1.188.000 forint eljárási illetéket és megállapította, hogy 12.000 forint eljárási illeték az állam terhéen marad. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam javára 66.581 forint állam által előlegezett költséget, továbbá kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az állam javára 673 forint állam által előlegezett költséget.

[25] Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a büntethetőség elévülésének általános szabályát a Btk. 26. § (1) bekezdése határozza meg, mely szerint a büntethetőség – a (2)-(3) bekezdésben meghatározottak kivételével, illetve az egyes bűncselekmények elévülésének kizárásáról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában – elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével. Mivel a r.Mt. a bűncselekménnyel okozott kár esetében rögzítette, hogy a követelés öt éven túl sem évül el addig, amíg a bűncselekmény büntethetősége el nem évül, az a jogalkalmazási kérdés merült fel, hogy az elévülési idő megszakadására a Btk. vagy a Ptk. szabályait kell-e irányadónak tekinteni.

[26] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a polgári jogi igény érvényesítése nyilvánvalóan a követelés bírósági úton való érvényesítésének minősül, és így ezen igényérvényesítés az elévülést megszakító hatással jár. Az állandósult joggyakorlat szerint a polgári jogi igény büntetőeljárásban való érvényesítése a követelés bírósági úton való igényérvényesítésének minősül, így az elévülés megszakadását eredményezi. Az elévülés az azt megszakító eljárás jogerős befejezése után kezdődik újból.

[27] A perbeli esetben a felperes az alperessel szemben a 2009. január 16. napján tett bejelentésében már érvényesítette polgári jogi igényként a kárkövetelését, annak összecszerúságát azonban nem jelölte meg. Erre a Be. 51. § (2) bekezdés b) pontja alapján lehetősége volt a nyomozati szakban is. Mivel a Be. 164. § (1) bekezdése alapján a büntetőeljárásban a bírósági eljárást – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nyomozás előzi meg, a vádemeléssel pedig a bírósági eljárás megindult, a felperes igénye bírósági szakba került. Ezért a nyomozati eljárás során tett polgári jogi igénybejelentés az elévülést megszakította, függetlenül a büntetőügyben tartott tárgyalásokon tett nyilatkozatától.

[28] Az elsőfokú bíróság a Kúria Pfv.III.20.919/2019/18. számú precedensképes ítéletében foglaltakat irányadónak tekintve megállapította, hogy a jelen esetben valóban alaki hibában szenvedő igénybejelentés is megszakította az elévülést, így az elévülés 2009. január 16. napján a r.Mt. 11. § (4) bekezdése szerint az igény bíróság előtti érvényesítése az elévülést megszakította, ezért az elévülés megszakadása az eljárás jogerős befejezése után, 2018. január 10. napja után újra kezdődött.

[29] Az elsőfokú bíróság következtetése szerint, mindezek alapján felperes a követelését 2022. február 21. napján az 5 éves elévülési időn belül érvényesítette fizetési meghagyás útján, felperes követelése nem évült el.

[30] A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 264. § (1) bekezdése rögzíti, hogy ha jogerősen elbírált bűncselekmény vagyoni jogi következményeiről polgári perben kell határozni, a bíróság a határozatában nem állapíthatja meg, hogy az elítélt nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. A következetes bírói gyakorlat szerint ilyen esetben a polgári ügyben eljáró bíróság nem térhet el a megállapított tényállástól, mert a bűnösség kérdésére kiható ténymegállapítások közé tartozik az alperesi károkozó magatartás és az azzal összefüggésben bekövetkezett kár. A perbeli esetben az alperes bűnösségét hűtlen kezelés bűncselekményében állapította meg a büntetőügyben eljáró bíróság, ezért a Pp. 264. § (1) bekezdésére figyelemmel a bűnösség kimondásának alapjául szolgáló, a büntetőügyben eljáró bíróság e körbe eső ténymegállapításai (vagyonkezelési

kötelezettséget sértő magatartás, a kár és az ezek közötti okozati összefüggés fennállta) a jelen perben eljáró bíróságot is kötik.

[31] Az elsőfokú bíróság kiemelte, mivel a büntetőeljárás során megállapításra került, hogy alperes a foglalkoztatási jogviszonyából eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kár felperesnek, ezért alperes kárfelelőssége a r.Mt. 166. § és 168. §-a alapján a folytatólagosan elkövetett hűtlen kezelés folytán fennáll.

[32] Fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes kármegosztásra való hivatkozását nem fogadta el.

[33] Az alperes kár részbeni megtérülésével kapcsolatos hivatkozása tekintetében az elsőfokú bíróság a büntető bíróság jogerős ítélete és tanú7 tanú vallomása alapján a kártérítés teljes összegét 31.428.500 forintban állapította meg.

[34] Az elsőfokú bíróság a beszerzett igazságügyi szakértői vélemény, továbbá az alperes jövedelmi és vagyoni helyzete, a jogsértés súlya, továbbá a büntetőeljárásban megállapított tényállás összes körülménye alapján megállapította, hogy olyan rendkívüli méltánylást érdemlő körülmények nem álltak fenn, amik indokoltá tennék a kártérítési összeg mérséklését.

[35] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen a Pp. 383. § (2) bekezdés utolsó fordulata alapján az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte oly módon, hogy a másodfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét teljes egészében utasítsa el. Az alperes az elsőfokú ítélet perköltség és eljárási illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezéseinek megváltoztatását azzal kérte, hogy a másodfokú bíróság a felperest kötelezze az első- és másodfokú ügyvédi munkadíj, mint perköltség és eljárási illeték teljes összegének megfizetésére. A másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíj, mint perköltség összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-a alapján az A/1. szám alatt csatolt költségjegyzékben megjelölt összegben kérte megállapítani.

[36] Az alperes másodlagos fellebbezési kérelmében a Pp. 381. §-ának rendelkezéseire hivatkozva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte azzal az iránymutatással, hogy az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytasson le a kár összegére és az okozati összefüggésre vonatkozóan is.

[37] Az alperes az anyagi jogszabálysértés megjelölése kapcsán a r.Mt. 11. § (1)-(4) bekezdéseire, a Kúria Pfv.III.20.919/2019/18. számú precedensképes ítéletére, a r.Pp. 121. §-ára, 3. § (2) bekezdésére, 110. § (3) bekezdésére, a Kúria Pfv.III.21.045/2020/8. számú határozatára, a Kúria Pfv.III.21.332/2016/8. számú határozatára, a r.Ptk. 340. § (1) és (2) bekezdésére, az Áht. 97. § (1) bekezdésére, a PK36. számú állásfoglalásra, a r.Ptk. 339. § (2) bekezdésére, és a Pp. 265. § (1) bekezdésére hivatkozott.

[38] Az alperes elsődleges – már az érdemi ellenkérelmének benyújtásától fenntartott – hivatkozása szerint, a felperes követelése elévült. Az ezzel kapcsolatban az elsőfokú eljárásban kifejtetteket változatlan tartalommal fenntartotta.

[39] Az alperes előadta, hogy az elsőfokú bíróság az elévülés tekintetében a r.Mt. 11. § (1) és (4) bekezdéseire hivatkozott, az ezzel kapcsolatos indokolást az elsőfokú ítélet [123]-[131] bekezdéseiben fejtette ki.

[40] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság érvelésében tévesen, megalapozatlanul és törvénysértően állapította meg azt a tényállást, hogy a felperes 2009. január 16. napján tett bejelentésében érvényesítette polgári jogi igényként a kártérítési követelését, és ezen követelés érvényesítés megszakította az elévülést, valamint az elévülés megszakadása a büntetőeljárás jogerős befejezése, azaz 2018. január 10. napja után újra kezdődött, így a felperes a 2022. február 21. napján benyújtott fizetési meghagyásával az 5 éves elévülési időn belül érvényesítette a követelését.

[41] Az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes 2009. január 16. napján tett bejelentése sem formai, sem tartalmi szempontból nem felel meg a kártérítés iránti igény jogszabályszerű érvényesítésének, ezért az nem tekinthető polgári jogi igénynek, így olyan igénynek sem, mely a követelés bíróság előtti érvényesítési kritériumainak megfelel. Erre tekintettel a felperes hivatkozott bejelentése a r.Mt. 11. § (4) bekezdése alapján az elévülést nem szakította meg, ezért a felperes követelése (az érdemi ellenkérelem II/2. pántjában kifejtett időpontokban) elévült.

[42] Az alperes az elévüléssel kapcsolatban hivatkozott arra is, hogy felperes büntetőeljárásban eljáró jogi képviselője, ügyvédjelöltl ügyvédjelölt a 2010. október 5. napján, a büntetőügyben megtartott első tárgyaláson a tanács elnökének kérdésére úgy nyilatkozott, hogy most egyelőre polgári jogi igényt nem kíván előterjeszteni, mely egyértelműen megerősíti azt, hogy felperes a büntetőeljárásban nem érvényesített polgári jogi igényt, ami megszakíthatta volna az elévülést.

[43] Az alperes arra is hivatkozott, hogy amennyiben a felperes 2009. január 16. napján tett bejelentését a bíróság mégis polgári jogi igényként értelmezné, úgy a hivatkozott nyilatkozattal a felperes jogelődjének jogi képviselője a polgári jogi igényt visszavonta, tehát ezen időponttól kezdődően nem érvényesített polgári jogi igényt, attól elállt, ezért elévülést megszakító igényérvényesítésről 2010. október 5. napjától kezdődően még az írásbeli bejelentés polgári jogi igényként történő értelmezése esetén sem lehet beszélni.

[44] Az alperes a 2009. január 16. napján tett felperesi bejelentés formai és tartalmi hibáit, melyek miatt az nem tekinthető polgári jogi igénynek, a következők szerint jelölte meg. Hivatkozott arra, hogy a Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.III.110/20217/6. sorszámú ítélete – mely alperes büntetőjogi felelősségéről döntött – a felperesi igényérvényesítéssel kapcsolatban a 18. oldal 3. bekezdésétől kezdődően releváns megállapításokat tesz. Ennek lényege szerint a felperesi jogelőd jogi képviselőjét a sértett jogi képviselőjeként a nyomozóhatóság 2010. február 25. napján kelt irattal értesítette arról, hogy az iratokat 2010. március 8. napjától megtekintheti. A sértett az iratismertetésen nem vett részt, kártérítési igényét semmilyen módon nem összecszerűsítette. Az elsőfokú bírósági

eljárás során a bejelentett polgári jogi igényét – bár a sértett több alkalommal is képviseltette magát a tárgyalásokon –, semmilyen módon nem konkretizálta. Az ítéltábla a jogelőd magánfél polgári jogi igényének érvényesítését a Be. 335. § (1) bekezdés második mondatának harmadik fordulata alapján – mivel az indítványnak a büntetőeljárásban való érdemi elbírálását kizáró körülmény merült fel –, egyéb törvényes útra utasította. Az alperes kiemelte, hogy a büntetőítéletében a másodfokú bíróság kifejezetten kimondta, hogy a bíróság a magánfél nyilatkozatához kötött, így az arra irányuló kifejezett kérelem hiányában kártérítés vagy kamat megítélése hivatalból nem lehetséges.

[45] Az alperes a felperesi kárigény összegszerűségét is vitatta.

[46] Az alperes tárgyalás megtartását kérte a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pont és (2) bekezdés alapján.

[47] Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását, továbbá alperest marasztalni kérte a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült költségeiben, a mellékelten csatolt díjmegállapodás alapján, a Pp. 81. § (1) bekezdése és a Pp. 81. § (5) bekezdése szerint.

[48] Álláspontja szerint az első fokon eljáró Törvényszék ítéletével a tényállást a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetése alapján, minden körülményre kiterjedő, okszerű mérlegeléssel, jogszabálysértés nélkül állapította meg, így az megfelel a Pp. 279. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezésnek. A jogszabálynak megfelelően, teljeskörűen megállapított tényállás alapján helyes jogi következtetést levonva hozta meg ítéletét.

[49] Hivatkozott arra is, hogy a Győri Ítéltábla Bf.III.110/2017/6. számú ítélete tényként rögzíti, hogy a polgárjogi igény 2009. január 16. napján előterjesztésre került a büntetőeljárásban, ez felperes szerint ítélt dolognak minősül (res iudicata).

[50] Felperes álláspontja szerint az alperes által hivatkozott, ügyvédjelöltl ügyvédjelölt tárgyaláson tett nyilatkozata a felperesnek a követelés bírói úton történő érvényesítését, a 2009. január 16. napján előterjesztett polgári jogi igény bejelentését nem módosította.

[51] Az alperes fellebbezése megalapozott.

[52] A másodfokú bíróság a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján az alperes fellebbezését tárgyaláson bírálta el. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a Pp. 379. §-ában és 380. §-ában írt kötelező hatályon kívül helyezési ok nem merült fel, az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást a szükséges mértékben feltárta, ugyanakkor az elévülés tekintetében a másodfokú bíróság álláspontja szerint téves következtetést vont le.

[53] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakra tekintettel elsődlegesen a r.Mt. 11. § (4) bekezdése értelmében a felperesi igény elévülését vizsgálta. Az alperes

fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a 2009. január 16. napján előterjesztett polgári jogi igény bejelentés az elévülést megszakította. A Győri Ítéltábla Bf.III.110/2017/6. számú jogerős ítélete tényként megállapította, a nyomozás során a felperesi jogelőd jogi képviselője útján 2009. január 16. napján polgári jogi igényét akként jelentette be, hogy az összecszerűség tekintetében jogfenntartással élt és annak pontosítását a részükre megtartott iratismertetést követő időben jelölte meg. A nyomozó hatóság értesítette a sértett jogi képviselőjét a nyomozás befejezéséről és arról is, hogy a nyomozás során keletkezett iratokat 2010. március 8. napján megtekintheti, azonban a sértett az iratismertetésen nem vett részt, kártérítési igényét semmilyen módon nem összecszerűsítette. A Győri Ítéltábla fenti határozatában – utalva a r.Pp. 121. § (1) bekezdés e) pontjára, a 124. § (2) bekezdése a) pontjára és a 121. § (1) bekezdésében foglaltakra – kitért arra is, hogy a kártérítési igény összecszerű megjelölésének hiányában az indítvány büntetőeljárásban való érdemi elbírálását kizáró körülmény merült fel, ezért utasította egyéb törvényes útra a magánfél polgári jogi igényét.

[54] Mindezekből következően, a 2009. január 16. napján a büntetőeljárásban előterjesztett jognyilatkozat nem tekinthető a r.Mt. 11. § (4) bekezdése szerint minősülő elévülést megszakító „az igény bíróság előtti érvényesítése”-nek. A felperes 2010. március 8. napján, a nyomozás során keletkezett iratok megismerésének lehetősége által abba a helyzetbe került, hogy kárigényének összecszerűségét meghatározza. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elévülés ekkor megkezdődött. A Győri Ítéltábla Bf.III.110/2017/6. számú jogerős ítélete is megállapította, felperes annak ellenére, hogy a nyomozati iratokat a fenti időpontban megismerhette, a büntetőeljárás bírósági szakában, kifejezett bírói kérdés ellenére sem pontosította kárigényét, amit a bíróság hivatalból nem pótolhatott a magánfél nyilatkozatához kötöttségre tekintettel. A felperes a büntető eljárásban határozott kérelmet nem terjesztett elő, a kárának összecszerűségét nem jelölte meg, amely az érdemi elbírálást kizáró körülmény.

[55] A fentiekből a másodfokú bíróság álláspontja szerint az is következik, hogy a felperes megalapozatlanul hivatkozott fellebbezési ellenkérelmében arra, hogy a Győri Ítéltábla Bf.III.110/2017/6. számú ítélete szerint „res iudicata”-nak minősül, hogy felperes a polgárjogi igényt 2009. január 16. napján (szabályszerűen) előterjesztette a büntetőeljárásban.

[56] A felperes a jogerős ítéletet 2018. február 13. napján vette át, igényét 2022. február 21. napján, a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelme előterjesztése útján kívánta érvényesíteni, azonban igénye az r.Mt. 11. § (1)-(3) bekezdés rendelkezéseire tekintettel ekkor már elévült.

[57] A Kúria elsőfokú bíróság által hivatkozott Pfv.III.20.919/2019/18. számú precedensképes ítéletének tényállása érdemben eltér a jelen perbeli tényállástól, mivel jelen esetben nem alaki hibában szenvedett felperes nyilatkozata (polgári jogi igény bejelentése), hanem a felperes a kár összecszerűségét, a határozott kérelmet nem terjesztette elő, ezért a szóban forgó kúriai határozat nem irányadó jelen ügyben. A felperes a büntetőeljárásban összecszerűen nem jelölt meg kárösszeget, ennek hiányában nem lehet értelmezni, hogy a felperes polgári jogi igénye mire terjed ki, az igényét pontosan milyen összegben kívánta érvényesíteni, és ebből következően nem állapítható meg az sem, hogy az elévülés megszakadása pontosan milyen összegű kárigényt érintene.

[58] A felperes 2010. március 8-án került abba a helyzetbe, hogy a nyomozati iratok ismeretében az alperes terhére rótt bűncselekménnyel okozott kár összezszerűségét megismerhette, ennek ellenére 2022. február 21-éig igényét nem érvényesítette és nem igazolt olyan körülményt, amely miatt önhibáján kívül akadályoztatva lett volna az igényérvényesítésben.

[59] Tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság a felperes követelésének elévülését állapította meg, az alperes fellebbezésében a kár összegére vonatkozóan előadott további hivatkozásokat nem vizsgálta.

[60] A másodfokú bíróság a fent kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulatra utalva megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította.

[61] Az alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte felperest az alperes első- és másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltsége viselésére, melynek összegét a becsatolt perköltség felszámítás, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és a 17/2024. (XII.9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja alapján állapította meg.

[62] A másodfokú bíróság a Pp. 101. § (1) bekezdés és 102. § (1) bekezdés alapján rendelkezett a feljegyzett kereseti és fellebbezési illetékekről, továbbá az elsőfokú eljárásban felmerült állam által előlegezett költségről. Az illeték összegét az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése, az Itv. 39. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési pertárgyérték és az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg a másodfokú bíróság. Az állam által előlegezett költség viseléséről történő rendelkezés során figyelemmel volt a másodfokú bíróság arra, hogy a felperes az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján illetékmentességre jogosult.

[63] A Pp. 365. § (2) bekezdése szerint az ítélettel szemben fellebbezésnek helye nincs.

Győr, 2025. szeptember 9.

Dr.Bartus Erika s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mózsa Gábor s.k.
előadó bíró

Dr.Lezsák József s.k.
bíró